

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen/International Handel

Sagsnr.: 2013-30-221-01603/Dep. sagsnr. 18663

Den 10. januar 2013

FVM 106

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning til gennemførelse af særlige betingelser for import af visse foderstoffer og fødevarer fra visse tredjelande i henhold til forordning (EF) nr. 178/2002 og forordning (EF) nr. 882/2004 samt ændring af forordning (EF) nr. 669/2009 og forordning (EF) nr. 1152/2009 (komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til beskyttelsesforanstaltninger for så vidt angår offentlig kontrol af visse foderstoffer og fødevarer. Forslaget opstiller en liste over foderstoffer og fødevarer, der på grundlag af kendte risici skal underkastes yderligere kontrol i en periode som følge af en kendt fare for fødevarerens sikkerhed. De produkter, som er omfattet af forslaget, har været under intensiveret kontrol i en periode på ca. 2 år, hvor produkterne har vist sig kontinuerligt at kunne udgøre en sundhedsrisiko. Der er derfor behov for en opstramning af den nuværende kontrol. Forslaget styrker importkontrollen af visse tredjeland produkter, hvor der løbende konstateres overskridelser af de EU-fastsatte grænseværdier for pesticider og aflatoxiner. Den styrkede importkontrol bør på den baggrund ses som et supplement til den intensiverede kontrol. En vedtagelse af forslaget vurderes at ville øge beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Regeringen tilslutter sig forslaget, men arbejder for, at dokumentkontrol, den fysiske kontrol og identitetskontrollen for samtlige produkter kan foretages inde i landet og ikke kun ved "udpeget indgangssted ved den ydre grænse", samt at man fjerner kravet om tilbageholdelse af varepartier indtil kontrol og analyse er gennemført.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelse af særlige betingelser for import af visse foderstoffer og fødevarer fra visse tredjelande i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarerensikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarerens sikkerhed (fødevareforordningen) og Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarelovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes (kontrolforordningen), samt ændring af Kommissionens forordning (EF)

nr. 669/2009 af 24. juli 2009 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 882/2004 for så vidt angår en mere intensiv offentlig kontrol af visse foderstoffer og fødevarer af ikke-animalsk oprindelse og om ændring af beslutning 2006/504/EF (intensiveret kontrol af visse ikke-animalske foderstoffer og fødevarer) og Kommissionens forordning (EF) nr. 1152/2009 af 27. november 2009 om indførelse af særlige betingelser for import af visse fødevarer fra visse tredjelande som følge af risiko for aflatoksinforurening og om ophævelse af beslutning 2006/504/EF (aflatoksinforordningen).

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed (SCoFCAH). Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen indenfor to måneder kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned kan forelægge forslaget for appelkomitéen. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget med mindre: a) forslaget vedrører beskatning, finansielle tjenesteydelser, beskyttelse af menneskers, dyrs eller planter sundhed eller sikkerhed eller endelige multilaterale beskyttelsesforanstaltninger, eller b) det er fastsat i basisretsakten, at forslaget ikke kan vedtages, hvis der ikke er afgivet en udtalelse, eller c) et simpelt flertal er imod forslaget. I de nævnte tilfælde kan Kommissionen indenfor to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appelkomitéen.

Afgiver appelkomitéen med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appelkomitéen med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appelkomitéen ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget ventes sat til afstemning i den Stående Komité for Fødekæden og Dyresundhed den 15. januar 2013.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsesbestemmelser til eksisterende fødevarerlovgivning. Det er derfor regeringens holdning, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er at styrke importkontrollen med visse tredjelande produkter, hvor der løbende konstateres overskridelser af de EU-fastsatte grænseværdier for pesticider og aflatoksiner.

De produkter, som er omfattet af forslaget, har været under intensiveret kontrol i en periode på ca. 2 år i henhold til forordning 669/2009 om intensiveret kontrol af visse ikke-animalske foderstoffer og fødevarer. Produkterne har kontinuerligt vist sig ikke at opfylde gældende lovgivning. Hverken inspektioner under Kommissionens Fødevarer- og Veterinærkontor

(FVO) i oprindelseslandene eller kontakt til de kompetente myndigheder i eksportlandene har ændret på disse forhold.

Som supplement til den intensiverede kontrol indføres derfor yderligere krav om, at der i oprindelseslandet skal foretages 100 % kontrol af partierne inden eksport til EU, og der stilles krav om, at partierne skal ledsages af et sundhedscertifikat samt analyseresultater. Alle partier skal stadig forhånds anmeldes, og der skal foretages 100 % dokumentkontrol af partierne. Identitetskontrollen og den fysiske kontrol skal udføres med en hyppighed fastsat i forordningen. Partier udtaget til fysisk kontrol skal tilbageholdes fra omsætning, indtil alle analyseresultater foreligger, og kontrolmyndigheden kan afgøre om partiet kan frigives. Øvrige partier af den pågældende vare kan frit markedsføres efter endt dokumentkontrol.

I den aktuelle liste, som er inkluderet i forslaget, er anført følgende produkter fra bestemte tredjelande:

- Jordnødder, visse jordnøddeprodukter, samt afledte produkter heraf fra Ghana og Indien, som skal undersøges for forurening med aflatoxin (et naturligt svampegiftstof),
- vandmelonfrø fra Nigeria, som skal undersøges for forurening med aflatoxin (et naturligt svampegiftstof), samt
- okra og karryblade fra Indien, som skal undersøges for rester af sprøjtemidler.

Forslaget indebærer endvidere ændringer til forordning 1152/2009 (aflatoxinforordningen), således at anvendelsen af ”første indgangssted” ændres til ”udpeget indgangssted ved den ydre grænse” for så vidt angår dokumentkontrollen, hvilket betyder, at al dokumentkontrol fremover skal foregå på den ydre grænse. Den fysiske kontrol samt identitetskontrollen kan derimod foretages på et udpeget indgangssted inde i landet.

Medlemsstaterne skal opkræve betaling for kontrollen i henhold til de generelle principper i kontrolforordningen. Omkostningerne skal dækkes af importøren.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området er reguleret af flere forordninger, og dermed er reglerne umiddelbart gældende i Danmark.

Konsekvenser

Forslaget har ikke statsfinansielle konsekvenser. En vedtagelse af forslaget vil medføre administrative byrder for det offentlige, som følge af kravet om, at dokumentkontrollen skal foretages på den ydre grænse for alle partier, samt kravet om fuld kontrol på den ydre grænse for visse partier. Forslaget har ikke administrative eller økonomiske konsekvenser for erhvervet.

Det skal bemærkes, at forslaget kan medvirke til forøget madspild på grund af kravet om tilbageholdelse af friske produkter, der udtages til fysisk kontrol, som efter tilbageholdelsesperioden kan være gået til grunde.

En vedtagelse af forslaget vurderes at ville øge beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer tager forslaget til efterretning.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er prioriteret fra dansk side, at grænseværdier for forureninger i fødevarer overholdes med henblik på at sikre fødevarer sikkerheden. Regeringen støtter således en intensivning af importkontrollen.

Herunder mener regeringen, at det er positivt, at forslaget indfører en 100 % dokumentkontrol, samt pålægger eksportlandet et ansvar for at tilvejebringe sundhedscertifikat og analyse-resultater, der viser, at produkterne lever op til EU's krav vedrørende forureninger.

Regeringen lægger imidlertid vægt på, at de valgte fremgangsmåder ikke medfører unødige byrder for den offentlige kontrol eller importørerne. Forslaget om at fastsætte ændrede krav til, hvor kontrollen skal finde sted ved import fra tredjelande, vil nødvendiggøre ændringer i den danske kontrolpraksis, som er omkostningskrævende uden at de vurderes at styrke kontrollen med de omtalte produkter.

Bestemmelserne om, at varepartier udtaget til kontrol skal tilbageholdes indtil testresultatet foreligger, mens øvrige tilsvarende partier frit kan markedsføres, savner en faglig basis og tilbageholdelsen medfører, at varer med kort holdbarhed (for eksempel friske planter og urter) går til grunde, hvilket kan føre til øget madspild. Bestemmelsen er i strid med almene fødevarer kontrolprincipper, som ikke under normal praksis indebærer tilbageholdelse af varer ved stikprøvekontrol, og bestemmelsen vil derved ikke bidrage til at styrke fødevarer sikkerheden.

Regeringen tilslutter sig forslaget, men arbejder for, at dokumentkontrol, den fysiske kontrol og identitetskontrollen for samtlige produkter kan foretages inde i landet og ikke kun ved ”udpeget indgangssted ved den ydre grænse”, samt at man fjerner kravet om tilbageholdelse af varepartier indtil kontrol og analyse er gennemført.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.